

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ב' תמוז תש"פ | דף היומי בבלי: שבת קי.

דף היומי בהלכה: מסעיף ג' עד תחילת סימן תצ"ד.

מוסר: שמירת הלשון - שער התורה פרק כ"ט עד 'ועל הטענה'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק ה משנה ד עד פרק ה משנה ו

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirsuh@dirsuh.co.il

"הרגשתי כאילו החליטו בשמים 'להפגיש' אותי באורות של אמונה ובטחון" | בעל החנות שנכנס לכולל כדי למצוא מחסה מהגשם, והחליט להישאר שם... | הרב בישר בחלום: "כתבי היד שנעלמו - יחזרו" | 1918

יומא דהילולא

"אני לא מחפש דווקא את ר' משה", אומר לי היהודי. "אולי בכלל באתי אליך?"... אני מסתכל עליו בפליאה, והוא אומר: "אני שליח מצוה עבור ישיבה שייסדתי בב"ב ע"ש המגיד מטריסק". הוא לא הבין מדוע התחלתי לרעוד ונהייתי חוזר כשלג...

מארג מיוחד ומרגש של השגחה פרטית - ליומא דהילולא של הרה"ק המגיד מטריסק זי"ע

ר' דניאל ממשיך לספר, שבדרך כלל הוא נוסע במכוניתו לישיבה, אך הפעם כאשר יצא מהבית והרגיש במשב רוח נעים, החליט שמותר לו קצת ללכת ברגל. זה גם בריא, וזה רק עשרים דקות, לא נורא...

כאשר הגיע לישיבה של הרב יגן, היה שם כבר קהל נכבד שהמתין לדרשה, וגם הוא התיישב ביניהם. הגה"צ ר' סנדר נכנס להיכל יחד עם ראש הישיבה הרב יגן, והחל בדרשה מעומק הלב להתעוררות בתורה ויראת שמים. בתוך הדברים סיפר על המגיד הקדוש מטריסק שהגיע לעירא אחת וביקר אצל אחד מחסידיו שאחד מבניו לא הלך כ"כ בדרכי התורה והיראה ל"ע, וסיפר איך שהרבי חיזקו ויעץ לו איך לנהוג עמו בהמשך, בימין מקרבת, כדי לקרבו לבורא כל עולמים.

ישבתי והקשבתי בהתלהבות לסיפור, מספר ר' דניאל, והבנתי מדוע טרח הרב יגן להזמין אותי לדרשה, כי הרי כנראה ידע כבר מקודם על תוכן הדרשה של הרב ארלנגר, שתעסוק בנושא שמטריד אותי, מצבו של בני יוסי שיחי'.

הסיפור שלפנינו סופר ע"י כ"ק האדמו"ר מזוטשקא שליט"א, ומובא בשמו בגליון 'כוכבי אור' היו"ל ע"י ישיבת טשעבין, בה מכהן הוא כמשפיע רוחני.

את הסיפור שמעתי מיהודי בשם ר' דניאל, ידיד יקר, שמזה שנים רבות זכה ב"ה להתקרב ולשוב לכור מחצבתו. לפני כעשר שנים, סיפר לי, עברתי לגור במונסי עם כל משפחתי, וב"ה כולם זרע ברך ה'. אמנם, היתה לי עגמת נפש עם אחד הבנים, שלצורך סיפורנו נקרא לו יוסי, שלא קיבל על עצמו את כל ה'פרומקייט' ואורח החיים שאותו הנחלנו לשאר הילדים, אם כי כמובן היה שומר תורה ומצות ב"ה, קובע עתים לתורה, ולומד נ"ך וגמרא בחלק מהיום. דיברתי על כך מספר פעמים עם הרב שהיה מכוון את דרכי בכל שאלות החיים, הגר"י יגן שליט"א.

יום אחד מתקשר אלי הרב יגן ואומר לי: "דניאל, היום יש לנו דרשה מרב חשוב מבני ברק, קוראים לו הרב סנדר ארלנגר, ואני חושב שאתה תהנה מהדרשה. כדאי לך להגיע". נו, אם הרב מתקשר ומזמין, כמובן באים...

אמנם הייתי המום מדבר אחר, מספר ר' דניאל, ומסביר: אצלכם, כל אברך וכל בחור חסידי מכיר שמות של עשרות צדיקים, אם לא יותר, והמון סיפורי צדיקים. ובפרט אתם, הוא אומר לי, שהינכם מבית של רבנים, כנראה אתם יודעים על מאות צדיקים. אבל אני בעל תשובה, ולא ידעתי שום דבר בעבר על צדיקים בכלל. רק דבר אחד ידענו במשפחה, שהעלטער זיידע שלי היה רב בעיירה באוקראינה, ופעמיים בשנה נסע במסירות נפש - חוק ולא יעבור ל... רבו המגיד מטריסק! וזה השם היחיד של צדיק שהיה לי בראש כל השנים עד שחזרתי בתשובה.

את הדבר זה עוד לא סיפרתי אף פעם לראש הישיבה הרב יגן, וממילא לא ייתכן שהוא עדכן בכך מראש את הרב ארלנגר, ולכן, ראיתי בזאת השגחה פרטית מיוחדת עבורי, שהרב ארלנגר בחר לספר דווקא את המעשה הנ"ל מהמגיד, ועוד בהקשר לנושא המעיק עלי.

אחרי הדרשה ניגשתי נרגש להרב יגן ואמרתי לו תודה על שהזמין אותי לדרשה, ותודה מיוחדת שאמר להרב ארלנגר לדבר על נושא זה, שחיזק אותי ועודד אותי במצב בו אני נמצא. אך להפתעתי, אומר הרב יגן: "אני לא אמרתי לו על איזה נושא לדבר, רק משום שידע אני שדבריו חוצבים להבות אש ויוצאים מן הלב, הרגשתי משום מה שכדאי להזמין. כך רצו מן השמים..." ותוך כדי דיבור הוא פונה להרב ארלנגר ושואל אותו בפניי: "האם אני אמרתי לכבוד הרב על איזה נושא לדבר?" והרב ארלנגר אישר שאמר לו שכל האפשרויות פתוחות ושידבר על איזה נושא שרוצה.

ועדיין לא גמרנו... יצאתי מהדרשה, כשאני מרגיש שקיבלתי איתות מיוחד מהשמים, גם שדיברו עבורי דברי חיזוק, וגם מהמגיד מטריסק, שעצם השם שלו מדבר אלי חזק, ובפרט שהרב הדורש לא קיבל שום הוראה, אלא הכל בהשגחה פרטית. התחלתי ללכת לביתי רגלי (כזכור, שבאתי הפעם רגלית ולא ברכבי) כשכולי נרגש, ואני מהרהר ומתכנן כיצד להעביר את רגשותיי ותובנותיי בבית בצורה הנכונה.

לאחר מספר דקות הליכה חשתי שאני זקוק בדחיפות לפנות לאיזה צורך. במונסי בעיירה יש כידוע מרחק ניכר בין בית לבית, וחיפשתי איזה ביהמ"ד או כולל סמוך שאוכל לפנות לשם, אך לא מצאתי. המוצא היחיד שהיה בפניי, היה ביתו של ידידי ר' משה, במרחק שתי דקות הליכה ממקום עומדי. כאשר אין ברירה, ההכרח לא יגונה. פניתי לביתו ונקשתי בדלת. בנו של ר' משה פתח את הדלת, וכאשר ביקשתי את אביו - ענה כי הוא יחזור הערב הביתה בשעה מאוחרת, וכבר עמד לסגור את הדלת בפניי. אבל עוד טרם הספיק, הגיעה לדלת רעייתו של ר' משה ושאלה במה זכו לביקורי ושמה תוכל גם היא לעזור במשהו. היות והרבה ברירות לא היו לי, התגברתי על מבוכתי ופירשתי מה הביאני הלום, וכמובן שהוזמנתי פנימה בחפץ לב לסדר את ענייני.

לאחר מספר דקות, בעת שיצאתי ונטלתי ידים, אני שומע

שמישהו נוקש בדלת ומבקש את בעל הבית, וכיצד בעלת הבית אומרת לאותו אדם - שליח מצוה שעומד בדלת - כי בעלה ר' משה יחזור רק בשעה מאוחרת, והלה שומע והולך לדרכו. מיד אחר כך יצאתי גם אני מהבית, לאחר אמירת יישר כוח והתנצלות על הביקור הלא מקובל, ומיד אני רואה את אותו 'שליח מצוה' שהיה קודם בדלת. הוא ראה אותי יוצא ומיד ניגש אלי. חששתי שהוא חושב ש'עבדו' עליו, שאמרו לו שבעל הבית לא נמצא, והנה הוא רואה אותי יוצא מן הדלת דקה אח"כ. לכן הבהרתי לו מיד כי אני אינני בעל הבית שאותו הוא מחפש, אלא רק ידידו אני, ומחמת סיבה כלשהי הייתי בביתו.

היהודי הנ"ל, ששמו הרה"צ ר' שמחה דויטש מב"ב, אומר לי: "אני לא מחפש את ר' משה, אולי באתי אליך?"... אני מסתכל עליו בפליאה, והוא אומר לי: "אני שליח מצוה עבור ישיבה לנערים מתמודדים שייסדתי בבני ברק על שם... המגיד מטריסק (!) ואני אוסף כסף עבור הישיבה הנמצאת במצב קשה..."

הוא לא קלט מדוע התחלתי לרעוד ונהייתי חווה כשלג, ושאל אם צריך להזמין 'הצלה'.

הרגשתי אז כאילו החליטו בשמים 'להפגיש' אותי באורות של אמונה ובטחון. הדרשה של הרב ארלנגר על נער מתמודד, והמעשה עם המגיד מטריסק, ואח"כ הפעם ראשונה בחיים שאני נתקע מסיבה כזו באמצע רחוב במונסי, ונכנס לבית ידידי ר' משה בדיוק כשהוא לא נמצא [כי אם היה בבית, אזי שליח המצוה לא היה פוגש אותי בחוץ אלא היה יושב אצלו במשרד], ואז יפגוש אותי בחוץ השליח של הישיבה ע"ש המגיד מטריסק לבחורים שזקוקים לחיזוק.

כמובן נתתי לו צדקה הגונה יותר מכפי כוחי, אך אני וביתי קלטנו את האורות שהשפיעו עלינו מן השמים, וב"ה בהמשך דרכנו התנהגנו בהתאם, וב"ה זכינו בננו התחתן ויש לו ב"ה צאצאים, והוא עצמו קובע עיתים לתורה כמה פעמים ביום. ואנו מתפללים שזכות הטריסקער מגיד ימשיך לעמוד לנו בהמשך חינוך הילדים.

ואגב, מוסיף ר' דניאל ומספר, לא תמיד אדם זוכה להבין את הטוב שיש לו, לפעמים צריך להגיע למצב שאדם אחר יסביר לו. במה דברים אמורים? לפני מספר שנים אמרו לר' דניאל שיש סגולה להדליק 40 יום נר לעילוי נשמת הצדיק הקדוש מרימנוב "רבי מנחם מענדל בן ר' יוסף", ואכן הוא הדליק את הנרות אך לא ראה [לדעתו] שום דבר או השפעה מכך.

מוסיף ומספר ר' דניאל: לאחר מספר חודשים שהיתי בפלורידה עם בני משפחתי לרגל שמחה משפחתית. בשבת, בעת הדרשה אמר האדמו"ר מזוטשקא שליט"א, שהיה אורח מארץ ישראל, איזה דבר תורה בשם הרבי הקדוש מרימנוב. לאחר הדרשה יצא לי לטייל קצת בחוץ עם האדמו"ר שליט"א, ובעקבות כך שהזכיר בדרשתו את הרבי מרימנוב, סיפרתי לו על הנרות שהדלקתי 40 יום עבורו, ולא ראיתי מכך שום ישועה, ואשר על כן אני 'מאוכזב' קצת...

של דף היומי. ראיתי איך הוא משתתף בשיעור, מעיר הערות, והמגיד שיעור אמר לי שלבחורצ'יק הזה יש ראש טוב והוא יודע ללמוד... "עכשיו", אומר לי הרבי, "תעשה אתה חשבון הנפש אם הנרות של הרבי מרימנוב עוזרים או לא... אתה רצית שהוא יילך עם כובע וחליפה, אבל הרבי מרימנוב השפיע שקודם כל הפנימיות שלו תהיה חזקה ואיתנה, שיתפלל במנין, בשעה מוקדמת; הוא גם קובע עיתים לתורה וגם עובד להביא פרנסה. בהמשך בעז"ה הפנימיות תשפיע גם על החיצוניות, ויוסי יבוא עם כובע וחליפה לביהמ"ד, ואז יהיה ללבוש החיצוני 'כיסוי' אמתי והוא לא יהיה רק תצוגה בעלמא"... לשמע הדברים הנוקבים והמרגשים, ירדו לי דמעות של אושר, ושאלתי אותו: "אולי הרבי יכול לומר לי איך מבקשים סליחה מהרבי מרימנוב?"...

הרבי הרהר כמה דקות ואמר לי: "קודם כל, יכול להיות שהשפעה לא מגיעה - בגלל חסרון של המקבל, ולא של הנותן, דהיינו, יכול להיות שאתה הבעיה ולא הוא. דבר שני", הוסיף הרבי ואמר, "תרשה לי לומר לך דבר מה, שאולי תכחיש ואולי לא: לא סיפרת לי מדוע הדלקת את הנר ולאיה מטררה, נכון? אבל אני חושב שהסיבה היא משום שאתה רוצה שהבן שלך, יוסי, יילך עם כובע וחליפה כמוך, ויראה כלפי חוץ כמו אביו, ולא כמו היום שהוא הולך ללא כובע וללא חליפה, ולפעמים עם חולצה קצרה, נכון?"... לא יכולתי להכחיש את הדברים, והנהנתי לו בראשי שאכן הוא צודק, וזו היתה המטרה של הדלקת הנרות. ואז הרבי המשיך לומר לי: "אני שווה כאן בשכונה כבר כמה ימים ומתפלל בכל יום בנץ, וכל יום אני רואה את יוסי מגיע להתפלל בנץ, ואחר כך יושב בשיעור

הסיפור היומי

**מדי יום נועל מיודענו את חנותו בשעה 4:00 אחה"צ,
אבל באותו יום החליט לסגור כבר ב-2:30, כדי
לפתוח ספר תהלים ולהתחנן להשי"ת שיושיע אותו.
כעבור זמן קצר נשמעות דפיקות חזקות בדלת...**

יהודי המחליט להתהלך בתמימות עם בוראו - לעולם אינו מפסיד

ראובן, לו היתה שמורה הזכות למכירת מכשירי כתיבה, ראה את כל אשר נעשה, ושתק. הוא לא נהג בצרות עין ולא מחה בשמעון על שלקח מאתו את הייעוד הזה שנכתב בחוזה השכירות שלו. והנה, לאחר שראובן השיא כמה מילדיו וזקק לסכומי כסף גדולים, עלה בדעתו להיכנס לענף מכשירי הכתיבה, ולמוכרם. גם הוא רכש מלאי גדול, וה' הצליח דרכו, והיו לו רווחים מכובדים ביותר.

והנה, בבוקר לא בהיר אחד, נכנס אליו שמעון, כולו קוצף וכועס, סר וזעף, ובפיו טענה: "השנה לא הצלחתי למכור את מכשירי הכתיבה שלי - בגללך!"... שמעתם טיעון?! "בשנים האחרונות", הוסיף שמעון, "אני מרוויח כסף רב במכירת מכשירי הכתיבה, ועכשיו שגם אתה מוכר אותם, לא הצלחתי להגיע להישגים נאים!"

- - -

הוא אינו מזכיר אף מילה על כך שהזכות למכירת מכשירי הכתיבה היתה נתונה בעצם לשכנו הטוב, ראובן, שהתעסק כל השנים רק במכירת ספרי הקודש, וגילה רוחב לב נדיר בכך שלא מימש את זכותו בענין מכשירי הכתיבה, ונתן את הזכות הזו לעמיתו. ותשמעו עד היכן מגיע רוחב הלב של ראובן. לשמע טענותיו המוזרות של שמעון, אומר לו ראובן שהוא מוכן לשלם על כל ההפסדים שנגרמו לו... ולא רק זאת, אלא הוא מקבל על עצמו שלא למכור יותר מכשירי כתיבה... היש אדם הגון וישר יותר מזה?! אבל שמעון אינו מסתפק בכך... הוא תובע את ראובן לדין תורה אצל

שח הגר"י זילברשטיין שליט"א: לפנינו מעשה מופלא ממנו ניתן ללמוד שאדם המחליט להתהלך בתמימות עם בוראו, לעולם אינו מפסיד. תמיד ישלח לו הקב"ה את עזרו ממעל, ויוכיח לו שהתמימות וההליכה ביושר ובאמת, משתלמת ומצדיקה את עצמה. את הסיפור שמענו מהרב פנחס בסר שליט"א, שהעיד שכל הפרטים מדויקים.

המעשה התרחש עם בעליה של חנות ספרים בעיר מסוימת. חנות זו היתה שייכת לישיבה פלונית שהשכירה חנויות רבות. הנהלת הישיבה הקפידה לציין בחוזה השכירות את ייעודה המתוכנן של כל חנות שהושכרה. בחוזה שנחתם במקרה זה צויין, שהחנות מיועדת למכירת ספרי קודש ומכשירי כתיבה.

חנות נוספת הושכרה על ידי הישיבה לאדם אחר, וזו היתה ממוקמת בצמוד לחנות הראשונה. ההסכם עם השוכר השני, כפי שצויין בחוזה, היה על מכירת כלי בית בלבד. לצורך הענין, נקרא לשוכר הראשון בשם ראובן, ולשני - שמעון.

ראובן, השוכר הראשון, לא ניצל מעולם את זכותו למכור גם מכשירי כתיבה, הגם שהדבר צויין בחוזה, והסתפק במכירתם של ספרי קודש בלבד. שכנו, שמעון, שראה שראובן אינו מנצל את זכותו למכירת מכשירי כתיבה, החליט לעשות מעשה, הכניס לחנותו מכשירי כתיבה ומכרם ברווחים נאים. לפני תחילת שנת הלימודים קנה מלאי גדול של מכשירי כתיבה, והרוויח מכך סכומי כסף גדולים.

אחד מגדולי התורה.

הרב שומע את הטיעונים של שני הצדדים, ומבין מיד עם מי הצדק, וגוער בשמעון על שהחל למכור מכשירי כתיבה, למרות שהיה זה ייעודה של החנות של ראובן. הדיין התפעל מאוד מיושרו והגינותו וטוב ליבו של ראובן, והביע את התפעלותו זו בבית הדין. כעבור תקופה מסוימת, יושב ראובן בחנותו ומחשב את חשבונותיו בענין דירה שרכש לבנו שנישא זה עתה, והנה מתברר לו שמחר בבוקר הוא אמור לפרוע לקבלן סך של רבבות רבות של שקלים, והכסף אינו מצוי ברשותו, ואין לו אפשרות להשיגו!

מה עושה יהודי כמותו, בשעה שהוא נמצא בצרה? מדי יום הוא נועל את חנותו בשעה 4:00 אחה"צ, מגיע לביתו כדי לסעוד פת ערבית והולך לשיעור תורה. היום, בגלל החוב הגדול בו הוא מצוי, החליט לסגור את דלת החנות כבר בשעה 2:30, לפתוח ספר תהלים ולהתחיל לבכות ולהתחנן לפני השי"ת שישלח לו עזרו ממעל, וישיע אותו, כי אם לא ישלם לקבלן את המגיע לו, הדירה לא תועבר לבנו, והוא יאלץ עוד לשלם קנסות!

נו, חשבתם שהקב"ה יעזוב בן נאמן שכזה, ולא יעמוד לצידו ביום צרה? כעבור זמן קצר נשמעות דפיקות חזקות בדלת. מיודענו מחליט לא לפתוח, כדי לא להפסיק בתפילה, וממשיך להתפלל בבכיות להקב"ה שיושיענו מצרתו. אבל משהדפיקות מתגברות והולכות ומרגע לרגע הופכות להיות חזקות יותר, חשש ראובן אולי קרה משהו והחליט לפתוח את הדלת.

בפתח עומד יהודי המציג עצמו כתושב ארה"ב, ושואל אותו: "האם שמך הוא..." ונוקב בשמו המדויק של ראובן. משהתשובה היתה חיובית, הודיע האיש שהוא זקוק לרכישה מיידית של 10 ש"סים, 10 סטים של שו"ע, 10 טורים, 10 רמב"ם, ומאות-מאות סטים של ספרים נוספים, ראשונים ואחרונים.

ראובן המופתע מבין כבר שהשי"ת האזין לתפילתו, ושלח לו עזרו ממעל, ואז מסביר לו האמריקאי הלז ואומר, שכיון שהחסידות אליה הוא משתייך בארה"ב חנכה בית מדרש חדש, זקוקים שם לכל הספרים הנ"ל בדחיפות. האיש סיפר שהאדמו"ר שיגר אותו לארץ ישראל "על מנת שאתייעץ עם דיין פלוני, המקובל על אנשי החסידות שלנו, ואשאל אותו לכתובתו של סוחר נאמן, ישר והגון,

שיספק לנו את הספרים הנ"ל. פניתי אל הדיין, והוא המליץ לי עליך, ואמר שאין אדם ישר והגון כמוך!"...

דומה שאין צורך לפרט ולומר שהדיין המדובר הוא הוא הדיין שישב בד"ן תורה בין ראובן לשמעון - - -

נוכח הנס הגדול שנעשה עימו, כמעט ויצא ליבו של ראובן מרוב התפעמות. יתירה מכך: למרות שהספרים עדיין לא היו מוכנים למסירה, היהודי האמריקאי פתח כבר עתה את ארנקו, ושלשל לידיו את הסכום שיועד לרכישת הספרים - במזומן. "אם הדיין העיד עליך שהינך אדם הגון, אין לי כל סיבה להחזיק את המזומנים אצלי. קח אותם אליך, וכשרשימת הספרים תהיה מוכנה, תודיע לי, ואבוא לקחתה".

הכסף שקיבל ראובן כיסה את כל החוב שהיה צריך לשלם לקבלן. לא יאומן! אבל בכך עדיין לא הסתיים הסיפור...

ראובן הולך לביתו שמח וטוב לב, לפתע החל לרדת גשם חזק, מיודענו מחפש קורת גג להסתתר בה, ומוצא אותה מתחת לבניינו של כולל אברכים גדול ומפורסם. בעומדו שם, עולים באוזניו קולות של לימוד תורה, ערבים מאין כמותם. הוא מחליט ללכת אחרי הקול, המוביל אותו אל תוך ההיכל, והנה שם הוא רואה שני אברכים, הלומדים יחד בחברותא, ושניהם מלאי התלהבות ושמחה, ופיהם אינו פוסק מלמלל בדברי תורה.

הדבר היה בעת הפסקת הצהריים בכולל, ולמרות זאת התמידו שני האברכים בלימודם, וכל הווייתם אומרת רון ורנן. הוא מביט בהם בהתפעלות יתירה, ומבחיך כיצד הם מתענגים ושמחים על התורה, הממלאת את כל ישותם!

ולפתע הוא קורא לעצמו, ואומר: 'על מה ולמה אתה שמח עכשיו כל כך? על שהצלחת להחזיר את חובך? תראה איזו שמחה גדולה יש לאברכים אלה כתוצאה מלימוד תורה!'

המספר, הרב פנחס בסר, מציין, שמיודענו זה מימש את החלטתו, וזכה לסיים את חייו כשהוא 'אברך כולל' לכל דבר, ולהשאיר אחריו זרע קודש של בנינים ובנינים עוסקים בתורה. וכל זאת למה? - בזכות יושרו והגינותו. ולמדנו שכל מי שמתהלך עם הקב"ה בתמימות, לעולם אינו מפסיד.

(ברכי נפשי, הובא ב'אגעדאנק')

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום...
המייל היומי של 'דרשו'

בזכות המסכה: ישיבה שלימה ניצלה מהדבקה

בחור ישיבת בני עקיבא בנחלים נדבק בנגיף הקורונה. שאר בחורי הישיבה נמצאו שליליים בבדיקת הקורונה שערכו

"עשינו כל ה-85 אנשים בדיקת קורונה. האמת שחיכיתי לתוצאות בלחץ. מה לעשות אתה מרגיש טוב, אבל אתה יודע שזה לא אומר כלום..."

בקיזור - לחץ. ואתה שומע ש4 מבני משפחתו של אותו תלמיד נדבקו בקורונה. 4 מתוך 7 (!). אז מה הסיכוי שאנחנו/אני לא? "מתחילות להגיע התוצאות - שלילי, שלילי, ועוד ועוד... ומה איתי? וב"ה - גם לי מגיעה התוצאה שלילי. איך זה קרה? פשוט מאוד". "הבחור הזה הלך כל הזמן, אבל כל הזמן עם מסיכה. מהאדוקים האלה. תכל'ס אמר שהוא פשוט לא רוצה להידבק... ותאמינו לי הוא היה צמוד צמוד להמון אנשים - יש אפילו תמונות שלו... ובכל זאת, אף אחד לא נדבק. אז אני את הלקח שלי למדתי, והחלטתי להעביר הלאה - מסיכה מצילה חיים".

הדבקה המונית נמנעה ב"ה - בזכות ההשתדלות וההקפדה על עטיית מסכה: בחור בישיבת בני עקיבא בנחלים התגלה כנשא של נגיף הקורונה. ר"מ בישיבה, הרב רועי קורנפלד, שם לב לעובדה שבני משפחתו של הבחור נדבקו ממנו, אך בחורי הישיבה - לא. את מסקנתו, החליט לעלות על הכתב תוך הפצת המסר: מסכה מצילה חיים.

את הפוסט הבא, פרסם הר"מ בישיבה תוך בקשה לשתף, על מנת להפיץ את המסר החשוב הלאה, ולהציל אנשים נוספים מהידבקות בנגיף:

"אז אצלנו בישיבה התגלה שבחור חולה בקורונה. אחד. בסך הכל, הוא הכניס לבידוד 85 אנשים... ואני בתוכם. סיפור אולי רגיל, אבל כשזה מגיע אליך אישית זה אחרת, ממש אחרת..."

פרשת השבוע

בני העיר העמידו סולמות מחוץ לבית האכסניה, וכל אחד בתורו עלה, הביט מבעד לחלון בתהלכות הגאון הקדוש זי"ע, ואחר כך ירד, ושוב עלה איש אחר, וכך עשו כולם. והנה פתאום לאחר חצות לילה נתפשטה בשורה מעציבה...

מה גרם להשבית את השמחה הגדולה של בני העיר מערעץ בעת ביקורו של הגר"א מווילנא זי"ע? - מכתב ישן שהתגלה באחת השנים מגולל סיפור היסטורי מרתק ומאלף

"בכדי להגיע מווילנא לעיר סערהייא, היו צריכין לעבור דרך העיר מערעץ, וגם שם היו צריכין ליקח רשיון משוטרי הגבול לעבור שם הגבול דרך נהר נייעמן לסערהייא. ויען כי מעיר וילנא עד העיר מערעץ היו צריכין לעשות נסיעה בדרך מקולקלת ורעה בערך חמש עשרה פרסאות, לכן חפץ הגאון מווילנא לנוח מעט במערעץ מפני טלטול הדרך הקשה. ועוד, שהיה צריך להתמהמה במערעץ בכדי לקחת רשיון משוטרי הממשלה הרוסית אשר עמדו על הגבול, בכדי שיוכל לנסוע משם ישר לסערהייא.

"לכן לא היה יכול רבינו אליהו מווילנא זצ"ל להעלים שמו וליסע בדרך הסתר כדרכו בקודש, ולכן קודם ביאת הגר"א זצ"ל לעיר מערעץ, הודיעו נכבדי וילנא לבעלי בתים הנכבדים שישתדלו למצוא בעבור הגר"א אכסניה טובה וישתדלו להשיג

"זאת חקת התורה"

במכתב ישן שהתגלה באחת השנים, מאחד מתלמידי מרנא הגר"א מווילנא זי"ע, נמצא מעשה מופלא הפותח חרך זעיר למושגים בלתי נתפסים על חשיבות כל רגע של לימוד תורה, כמו גם להשגותיהם של יהודים 'פשוטים' בדורות קודמים באהבת תורה וכבוד תלמידי חכמים.

"וכך סיפרו לי" - כותב התלמיד, "הגאון רבינו אליהו מווילנא זצ"ל היה נאלץ לנסוע מווילנא מפני המחלוקת הגדולה שהיתה אז בעיר. לכן עזב הגאון רבינו אליהו את העיר ונסע לעיר סערהייא, אשר היתה אז עיר חופשית תחת ממשלת דוכס אחד במדינת פולאנה, כי בעיר סערהייא היה מובטח הגאון זצ"ל כי ישב שם בשקט במנוחה, ושם לא תגיע לו חמת רודפיו.

בעבורו הרשיון משוטרי הממשלה במערעץ, בכדי שיוכל לנסוע מהר וישר לעיר סערהייא.

עלו בסולמות לחלון הקומה השניה לפי תור...

"כאשר בא האורח הנכבד הגאון מוילנא זצ"ל לעיר מערעץ, נתפשטה הידיעה הזאת בכל העיר. אכסניה בחרו בבית חומה בעל שתי קומות, אשר היה אז שייך להגביר המופלג סוחר נכבד שהיה נוסע תמיד למסחרו במדינת אשכנז, מו"ה ר' ליב ב"ר זלמן, בקומה השניה, מפני שחפצו שהגאון יוכל לישב במנוחה וללמוד. "כאשר נודע לכל אנשי מערעץ כי הגאון מוילנא הדומה למלאך ד' צבאות שוכן בעירם, נהיה רעש גדול בעיר וכל העיר כולה היתה כמרקחה. מנער ועד זקן טף ונשים לא ראו שינה כל אותו הלילה שהתאכסן בעירם, וכולם טיכסו עצה מה לעשות, איך לזכות בראיית פני הגאון הקדוש הזה ולידע ממנהגיו ותהלוכותיו בקודש מה יעשה כל הלילה.

"נמנו וגמרו להביא סולמות גדולים אשר יגיעו לחלונות הקומה השניה, להביט ולראות דרך החלונות בהסתר מעשיו ומנהגיו של האיש הקדוש הזה, כי לכנוס פנימה באכסניה ולהביט בפניו הקדושות לא הרהיבו עוז בנפשם לעשות, כי נפל פחד קדושתו על כולם.

"וסיפרו לי הזקנים נ"ע ששמעו מאבותיהם הפלא הגדול שהיה אז באותו לילה, איך ששררו אז כל הלילה סדר ומשטר בכל המחנה הגדול וכו', וכאשר העמידו הסולמות על החומה מחוץ לקומה השניה שהתאכסן, ארגנו כי מי שעלה בראשונה על הסולם במעלות העליונות היה מתמהמה מעט ורואה ומביט בתהלוכות הגאון הקדוש, ואחר כך ירד, ושוב עלה איש אחר לראותו, וכה עשו כולם.

הבשורה המעציבה שהתפשטה בכל העיר

"ופתאום לאחר חצות הלילה הזה, נתפשטה הבשורה המעציבה בכל העיר מערעץ, כי הגאון הקדוש מוילנא התעורר אז משנתו המועטת, כידוע מעט מזעיר בלילה, וכה אמר הגאון מוילנא בקול זוועה וחרדה, כי בעיר מערעץ אחזתו השינה וישן יותר בלילה ההוא בערך עשרה רגעים יותר מכפי הרגלו, ובזה חיסר עשרה רגעים לעבודת ד' יתברך. וערך עשרה רגעים שינה לו הוא הפסד והיזק גדול בתורת ד' ובמצוותיו. על זה נשבר ונדכה. ואמר אז הגאון בזה הלשון: 'אין מערעץ שלאפס' - במערעץ ישנים.

"כאשר נודע לכל אנשי מערעץ צערו של הגאון מהשינה היתירה אשר חטפתו, הצטערו גם כן כל אנשי העיר על אשר בעירם קרה זאת, והשמחה שהיתה לעיר מערעץ בקבלתו נהפכה להם ליגון וצער מפני השינה היתירה שגרמה עירם להגאון מוילנא, וגרמה צער גדול לגאון וקדוש כמוהו. הצער של אנשי העיר הפך לחיזוק עצום בתורה ותפילה יום וליל.

כך החזיר הגאון זי"ע את עשר הדקות האבודות...

"וסיפר לי אבי רבי ביניש זצ"ל ששירת בקודש בעיר מערעץ בערך שישים שנה, איך ששמע מפי זקנים ונאמנים בימי ילדותו בעיר מערעץ, שסיפרו להם אבותם, כי הגאון מוילנא תיקן את החטא משנתו היתירה במערעץ, כי בשבוע אחר כך בחזרה מסערהייא לוילנא כאשר שקטה המחלוקת, גם אז נסע דרך עיר מערעץ, ולן גם כן לינת הלילה בבית האכסניה הראשונה, ובאותו הלילה ישן הגאון מוילנא בערך עשרה רגעים פחות מכפי הרגלו, למען לתקן את החטא מהשינה היתירה של עשרה רגעים היתירים שישן בפעם הראשונה. וכאשר ראה הגאון מוילנא כי ד' יתברך עזר לו שיוכל לתקן את השינה היתירה מעשרה מינוטין, שמח בזה..."

(הרב מ' ברמן מוסף שב"ק תשע"ג)

* חדש - שיעורים וטיפים ב'גישמאק בלימוד' (שלוחה 33)

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

בבוקרו של ערב פסח הודיע לי אחד השכנים כי בפתח ביהכ"נ של מרן מונחת שקית גדולה, ונראה כי יש בה דברים חשובים. מיהרתי לקחת את השקית, ולתדהמתי מצאתי בה צילום כת"י רבים שנעלמו מביתו של מרן, להם צורף מכתב בזו הלשון...

של מרן זיע"א, ולכן החלטתי לצלם חלק מהם ולהעביר לכם. דעו לכם, שאין בידי כסף מספיק כדי לצלם את הכל, ולכן צילמתי מה שיכולתי". ע"כ.

צמרמורת עברה בי באותו רגע, משום שלילה קודם חלמתי את מרן זיע"א מדבר עם בעלי ואומר לו: "משה, אל תדאג על הכתבי יד, הם יחזרו אליך". מיד התקשרתי להרב משה וסיפרתי לו בהתרגשות על הנס שקרה, וגם הוא נרגש ונפעם, וסיפר לי כי גם הוא ראה לילה קודם את מרן האבא בחלום שאמר לו באותו הלשון: "משה, אל תדאג על הכתבי יד, הם יחזרו". ויהי הדבר לפלא.

לאחר מכן עברנו על צילומי האינטרקום לבדוק מי הניח את השקית, ולתדהמתנו גם שם לא ניכר שום דמות או אדם שהגיע בשעה זו, אלא רק נראתה תזוזה של שקית שהונחה במקום. והדבר מפליא.

(גיליון 'ביע אומר')

סיפרה הרבנית יוסף תליט"א כלתו של מרן הגר"ע זיע"א: כידוע לאחר פטירתו של מרן זיע"א ישבו צוות של ת"ח לערוך מחדש את שו"ת יביע אומר בתוספת הערות והגהות שהשאיר אחריו מרן בכתב ידו. לאחר עריכת הספרים בתוספת ההערות, נתברר לנו כי חסרים המון כתבי יד שהיו בביתו של מרן ונעלמו מאיתנו. הדבר גרם לנו צער רב והטריד את מנוחתו של בעלי הרב משה וצוות הת"ת. והנה בערב פסח בשעה 11:00 בבוקר מצלצל האינטרקום שהיה בפתח בית הכנסת של מרן, ואחד השכנים בבנין מודיע לי כי שקית גדולה מונחת בפתח בית הכנסת, ומשום מה נראה לו שמונחים שם דברים חשובים.

ירדתי מיד לקומת בית הכנסת ועליתי עם השקית לביתי, ולתדהמתי נמצאו בתוך השקית צילום של כתבי יד רבים שנעלמו מביתו של מרן, להם צורף מכתב בכתב יד בזה הלשון: "אני אברך כולל, ונודע לי שהרב משה מאוד מצטער שאין בידו את כתבי היד

האם מותר לגלות 'סוד גלוי'?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

והפרת מחשבתו שחשב לשמור את הדבר בסוד, והחלק השני הוא שמגלה הסוד יוצא מדרך הצניעות, ומעביר על דעת בעל הסוד. ולפי זה בעניננו, אף שהחלק הראשון אינו שייך כאן, שהרי אינו גורם נזק לבעל הסוד בכך שמגלה אותו, כיון שכבר גילוהו השומעים האחרים, מכל מקום יש כאן איסור בזה שיוצא מדרך הצניעות ועובר על דעתו של בעל הסוד שאסר עליו לגלותו.

אך לבסוף מסתפק ה'חפץ חיים' בדיון זה, וכותב שייתכן שלא אסר בעל הסוד מלגלות את סודו, אלא אם כולם יקיימו את דברו, אבל באופן שכבר מתפרסם הדבר על ידי השנים האחרים, אינו מקפיד עוד על השלישי אם יגלה זאת.

אדם שסיפר דבר מה לארבעה בני אדם, וציווה עליהם שלא לגלותו. לאחר מכן שלושה מהם עברו על ציוויו וסיפרו זאת, והדבר נודע לכל. האם עדיין מחוייב הרביעי לשמור זאת בסוד, או שמאחר והדבר כבר התפרסם, מותר גם לו לגלות?

בהגהות 'באר מים חיים' (כלל ב' מהלכות לשון הרע סעיף ז') מצדד ה'חפץ חיים' בתחילה שעדיין אסור לרביעי לגלות את הסוד. ובביאורים ומוספים מביאים, כי יש שפירשו (שיעורי עיון) את טעם האיסור על פי דברי רבנו יונה (ש"ג אות רכה), הביאם הח"ח לקמן (רכילות כלל ח ס"ה), שישנם שני חלקים באיסור גילוי סוד: חלק אחד הוא הנזק הנגרם לבעליו מחמת גילוי הסוד

איך ידע יעקב אבינו שיוסף לא חטא?

שבת דף קי

"לירקונא, תרין בשיכרא ומיעקר"

והנה הראה אותי אלוקים גם את זרעך", ומובן הקשר בין תחילת הפסוק לסופו. וכך הוא מפרש: לא האמנתי שאראה את פניך ללא שיחול בהן שינוי מראה מחמת החטא, ומזה שמראה פניך לא השתנה - סימן מובהק הוא שלא חטאת. ואם יאמרו האנשים, שמא שתה את התרופה וע"כ התרפא ולכן פניו אינן מוריקות, הוסיף יעקב ואמר: "והנה הראה אתי אלוקים גם את זרעך", שמכך שגולדו ליוסף ילדים, מוכח שלא שתה מהמשקה המדובר, שכן הוא מעקר את האדם שלא יוכל להוליד, והרי יוסף הוליד את מנשה ואת אפרים.

הגמרא לעיל (לג.) אומרת שאדם העובר עבירה נחלה בחולי הדרוקן: "אמר רב נחמן בר יצחק, סימן לעבירה - הדרוקן". ובסוגייתנו אמרו שהתרופה למחלה זו היא תערובת של כמה מינים, אך הנוטל תרופה זו לא יוכל להוליד. "לירקונא, תרין בשיכרא, ומיעקר" - דהיינו, למחלה ששמה 'ירקונא' - הדרוקן, רפואתו היא 'תרין בשיכרא', שני מינים מעורבים בשיכר, אך 'ומיעקר' - גורם לעקרות. על פי דברים אלו, אומר הרבי ר' העשיל זצ"ל בספרו 'חנוכת התורה', מובנים דברי יעקב אבינו ליוסף: "ראה פניך לא פללתי

* חדש - שיעורים וטיפים ב'גישמאק בלימוד' (שלוחה 33)

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפורכר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 2/3-4

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יצחק לובינשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 2/6

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הר"ר **אברהם פוקס** הי"ד
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3/1

הר"ר **שלום יכנס ואברהם פוקס** הי"ד
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

באילו ימים בתקופת ספירת העומר מתו תלמידי רבי עקיבא?

ושלושה ימים שהתפרסו על פני כל תקופת הספירה, ולא ברצף אחד; וכנגד ימים אלו נוהגים מנהגי אבילות במשך שלושים ושלושה ימים נבחרים בתקופת ספירת העומר, כאשר פיזור הימים על פני התקופה, שונה ממנהג למנהג.

ויש שנהגו לחומרא את מנהגי האבילות במשך כל תקופת הספירה, למעט ימים בודדים. וראה עוד במקורות.

[שו"ע תצג, ג, משנ"ב יד-טו, ושעה"צ יג, וביה"ל ד"ה יש; ביאורים ומוספים דרשו, 31 רצ; וראה שם, 30]

לחשוב הימים שבהם נוהגים את מנהגי האבילות על תלמידי רבי עקיבא, בתקופת ספירת העומר, קיימות שתי שיטות עיקריות: לפי שיטה אחת, מיתתם של תלמידי רבי עקיבא החל ביום הראשון של ספירת העומר, ונמשכה עד ל"ג בעומר, לדעת הרמ"א, או עד ל"ד בעומר, לדעת השולחן ערוך; ובימים אלו עצמם, נוהגים את מנהגי האבילות.

ולפי שיטה אחרת - תלמידי רבי עקיבא מתו במשך שלושים

מהי סיבת השמחה בל"ג בעומר?

שמיתתם נפסקה לאחר ל"ג (= 33) הימים שבהם מתו. ויש שכתבו שהסיבה לשמחה בל"ג בעומר היא משום שיום זה הוא יום פטירתו של רבי שמעון בר יוחאי, שמסיבות שונות ראוי לשמוח בו; ועוד, שזהו היום שבו יצא רשב"י מהמערה שבה התחבא במשך שלוש עשרה שנה. וכידוע, נהגו לעלות ביום זה לציונו שבהר מירון, להעתיר בתפילה ולהדליק נרות, וכו'.

[ביה"ל תצג, ג, ד"ה יש; ביאורים ומוספים דרשו, 32; וראה אנצ"ת ע' ל"ג בעומר]

לדעת הרמ"א, בל"ג בעומר "מרבבים קצת שמחה", ואין אומרים בו תחנון, משום שבאותו יום פסקה מיתתם של תלמידי רבי עקיבא. סיבה זו מתאימה לשיטה שאכן תלמידי רבי עקיבא מתו במשך שלושים ושלושה הימים הראשונים של ספירת העומר, ראה לעיל; אך אף לשיטה שמיתתם נמשכה לאורך כל ימי ספירת העומר - קבעו דווקא ביום ל"ג בעומר ליום שמחה, כסימן לכך

עד מתי אין לעשות מלאכה בלילות ספירת העומר?

תמימות תהי"נה", והמילה 'שבתות', היא מלשון שביטה ממלאכה, ורמז יש בדבר, להימנע מעשיית מלאכה עד לאחר ספירת העומר; ולפי טעם זה, די בהימנעות ממלאכה עד לאחר קיום מצות הספירה.

ובימינו, במקומות רבים לא נהגו להימנע מעשיית מלאכה, מטעמים שונים, ראה במקורות.

[שו"ע תצג, ד, משנ"ב יח-יט, ושעה"צ טז; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 34; וראה עוד חק יעקב יב, וכה"ח יב]

מנהג ישראל כבר מימות הגאונים, שלא לעשות מלאכה בימי ספירת העומר משקיעת החמה ואילך; ורב האי גאון כתב שני טעמים לדבר:

האחד - שבזמן זה ביממה קברו את תלמידי רבי עקיבא שמתו בימי ספירת העומר, והמון העם היה בטל ממלאכתו בשעת הלווייתם וקבורתם, וכזכר לכך נקבע מנהג זה; ולפי זה, אין צורך להמנע ממלאכה עד חלוף הזמן של 'כדי קבורה'.

והשני - לגבי ספירת העומר נאמר בתורה "שִׁבְעַת שָׁבָתוֹת

* בימי ספירת העומר נוהגים כל ישראל מנהגים שונים של אבילות על עשרות אלפי תלמידיו של רבי עקיבא. מנהגי אבילות אלו, נוהגים בישראל כבר מהתקופה שבה מתו תלמידי רבי עקיבא. מנהגי האבילות הם: אין לערוך נישואין, אין לערוך ריקודים, ואין לשמוע כלי זמר. וכמו כן, אין להסתפר; ומנהג זה מתייחס הן לתספורת הראש, הן לגילוח הזקן, והן לגילוח השיער במקומות אחרים בגוף. לדעת השולחן ערוך, הנישואין והתספורת אסורים עד ל"ד בעומר בבוקר; ולדעת הרמ"א, הם אסורים רק עד ל"ג בעומר בבוקר. וראה תקציר להיום.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

דבש שנמצאה בתוכו חיטה האם מותר לאוכלו בפסח?

נבקעה בתוך נוזלים שהם 'מי פירות', אין זה חימוץ, אלא ניפוח המתהווה מחמת השהייה בתוך הנוזל. ואף כי יתכן שהחיטה התבקעה מחמת חימוץ במים בטרם שנפלה לתוך נוזלים אלה, אין אנו חוששים לכך, ומניחים כי התבקעה לאחר נפילתה.

[שו"ע תסב, ו ומשנ"ב כא-כב; ביאורים ומוספים דרשו, 26]

דבש, יין או חומץ שנמצאה בתוכו חיטה בקועה - אף במקרה שהחיטה התבשלה בתוכם, או שהתה בתוכן עשרים וארבע שעות רצופות - מותר לאוכלם ולשתותם בפסח, לאחר הוצאת החיטה מתוכם; ובתנאי שאינם מהולים במים. ולמרות שבדרך כלל הביקוע הוא סימן לחימוץ החיטה - במקרה דנן שהחיטה

הלוח היומי

ב' בתמוז | רבי נחמן ב"ר יצחק מהורדנקה זצ"ל, תלמיד הבעש"ט

יארצייט:

תקכ"ה: רבי נחמן ב"ר יצחק מהורדנקה זצ"ל, תלמיד הבעש"ט
תרכ"ג: רבי מרדכי זאב ב"ר יצחק אהרן איטינגא זצ"ל בעל 'מפרשי הים'
תרמ"ט: הרה"ק רבי אברהם ב"ר מרדכי זצ"ל המגיד מטריסק בעל 'מגן אברהם'
תרע"ה: רבי אלעזר ניסן ב"ר נפתלי חיים הורוביץ זצ"ל מדזיקוב ירושלים
תש"א: רבי אברהם יצחק ב"ר יוסף בלוך זצ"ל הי"ד ראש ישיבת טלז

איך תיפגש עם נשיא ארה"ב?

הגה"צ רבי שלמה וולבה אמר: "יש שני דרכים לדבר עם הנשיא ניקסון (נשיא ארה"ב דאז), אפשר לשבת בכסא נוח ולדבר בטלפון, ואפשר לעמוד בפניו בדחילו ורחימו ולדבר עימו. עם הקב"ה צריך לדבר בדרך השניה!"
(אבני שלמה ח"א עמ' יט)

נשתדל לגשת לתפילה מתוך רצינות וכבוד ראש ונזכור שאנו מדברים עם מלך גדול ונורא - הקב"ה

* חדש - שיעורים וטיפים ב'גישמאק בלימוד' (שלוחה 33)

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il